N.o 47 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 20 Januarij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, gelet hebbende op Art. 130 van het *Reglement op het stuken van Brand*, binnen deze Stad, gearresteerd bij den RAAD, den 11. September 1822, Litt. G, houdende dat jaarlijks de Artikelen 1 tot en met 41, en van 93 tot 119 ingesloten, zullen worden gepubliceerd; zijnde van den volgenden inhoud:

Art. 1. Geene woonhuizen, magazijnen of andere gebouwen zullen mogen worden gemaakt, dan waarvan de gevels en de overige muren zijn gemetseld van steen en kalk, en niet anders mogen worden gedekt, dan met leijen, pannen, tegels, of ander hard dak.

Art. 2. Geene schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, van hout gemaakt, mogen nevens een woonhuis, magazijn, of ander gebouw, waarin stookplaatsen zijn, worden gesteld, maar zullen daarvan in hunnen omtrek moeten blijven verwijderd ten minste vier Nederlandsche ellen. De voorschreven schuren, stallen, bergplaatsen of loodsen, zullen niet mogen zijn gedekt met riet maar met hard dak.

Art. 3. Geene scheidingen tusschen gebouwen zullen mogen worden gemaakt van hout, maar moeten worden opgemetseld van steen en kalk. — Indien zoodanige houten scheidingen bestaan, zullen dezelve niet mogen worden hersteld, maar vervangen worden door eenen, met kalk en steen opgemetselden muur.

Art. 4. Geen vuur zal mogen worden gestookt dan in daartoe bekwame stookplaatsen of schoorsteenen, gemetseld van steen en kalk, en opgetrokken ten minste eene Nederlandsche el boven de nok van het dak.

Art. 5. In de schoorsteenen zullen geene bindten, balken, ribben of eenig ander houtwerk mogen worden ingemetseld, al waren die ook met blik, ijzer, lood, of eenig ander brandafwerend toevoegsel bekleed.

Art. 6. De schoorsteenen op de bovenste verdiepingen zullen op welven van steen moeten worden gemetseld, en nimmer op bindten of balken mogen rusten.

Art. 7. In eenen gemeenen muur, mogen de bindten, komende tegen eene haardstede of schoorsteen van den buurman, niet dieper worden gelegd dan op de helft of in het hart van den muur; zullende ook degene, die tegen eenen gemeenen muur eene haardstede of schoorsteen zal maken, gehouden zijn, de bindten van zijn buurmans huis zoo verre te doen weghakken [illegible] bezetten.

Art. 8. Geene schoorsteenen zullen mogen worden opgebouwd of veranderd, dan na voorafgaande inspectie en goedkeuring van den Stads Architekt.

Art. 9. De Schoorsteenvegers zullen geene schoorsteenen, welke niet overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement zijn gemaakt, vermogen te vegen, maar daarvan aanstonds kennis moeten geven aan den Stads Architekt. Gelijk ook de Timmerlieden of Metselaars geen schoorsteen, strijdig met die bepalingen, zullen mogen maken.

Art. 10. De Ingezetenen zijn verpligt tot het schoonhouden der stookplaatsen, om dezelve ten minste eenmaal in het jaar, gedurende de maanden Mei, Junij of Julij, te doen vegen, en daarvan bij visitatie der Brandmeesters te doen blijken.

Art. 11. De Brandmeesters zullen bij de ingezetenen in de inspectien der stookplaatsen niet mogen worden belet of belemmerd.

Art. 12. Iemand, welke tot de uitoefening van zijn bedrijf vuur gebruiken moet, zal geene ovens, eesten, smeltbakken, ketels, of ander benoodigd toestel, onder welke benaming ook, mogen daarstellen, dan nadat alvorens de toestel en inrigting zijner vuurplaats, door den Stads Architekt zal zijn onderzocht en goedgekeurd, en bevonden zal zijn, dat uit de constructie geen gevaar voor brand te vreezen is. De vuurplaats zal altoos van steen en kalk moeten zijn zamengesteld.

Art. 13. [illegible] zal geen vuur mogen worden gebruikt, dan na voorafgaande consent van den Brandmeester van de wijk waartoe het huis behoort.

Art. 14. De vergaarbakken tot het bergen van asch en vuilnis, zullen niet anders dan van steen mogen zijn vervaardigd en met bekwame sluitende luiken bedekt. Niemand zal daarin heete asch mogen brengen, of buiten op de straten of grachten werpen. — Het verzamelen of bewaren van asch op zolders, kamers, in houten getimmerten en dergelijke, is derhalve ten strengste verboden.

Art. 15. Kolen, hout, turf, krieken, krullen, mastappels, heide, vlas, hennip, linnen, papier, hooi, stroo en andere ligt vuurvattende stoffen en brandmaterialen, zal niemand mogen leggen of houden binnen eene Nederlandsche el afstands van de schoorsteenpijp.

Art. 16. Geene brandmaterialen, geschikt tot het onderhouden van het vuur in de stookplaatsen, noch eenige andere, bij art. 15 genoemde voorwerpen, zullen binnen den afstand van eene Nederlandsche el bij de vuur- of stookplaats mogen worden gelegd.

Art. 17. Het is verboden, des morgens vóór vijf ure en des avonds na negen ure, bij ontstoken licht, te timmeren, te hekelen, of te vlassen, en daarbij ander licht te gebruiken dan hetgeen is geplaatst in een wel gesloten lantaarn. Het is mede verboden om op zolders, in achterhuizen, of in achterkamers, te vlassen of te hekelen.

Art. 18. [illegible] het lossen, laden, of verwerken van ligt brandvattende goederen, [illegible] in stallen, timmermanswinkels, timmerwerven, [illegible] bergplaatsen van hooi of stroo, bewaarplaatsen van traan, olie en [illegible], of in andere gevaarlijke plaatsen, zal geen tabak mogen worden gerookt.

Art. 19. Niemand zal vermogen eenige gedoofde kolen, brikken, houtskolen, kolsters of doppen, te leggen, te houden, of te bewaren, op eene andere wijze dan in steenen, koperen, ijzeren, of dergelijke potten van harde stof, en wel gesloten met steenen, koperen, ijzeren en dergelijke deksels.

(Het vervolg in een volgend Nommer.)

Frankrijk.

PARIJS, den 17den Januarij.

De beide kamers hebben zich heden bezig moeten houden met onderscheidene der laatstelijk aan haar voorgelegde ontwerpen van wet. Bij de pairs zouden de graven *Simeon* en *de Segur* lofredenen houden op de overledene medeleden, markies *Marbois* en graaf *Mathieu Dumas*. Bij de afgevaardigden is onder anderen aan de orde het onderzoek der budgetten voor 1839.

In de bureaux der kamer van afgevaardigden is door den heer *Meynard* een voorstel gedaan, om de tegenwoordige bureaux der kamer door zeven comités te doen vervangen, die zouden heeten: comité van wetgeving, finantien, oorlog, marine, handel en landbouw, openbare werken en petitien. De president zou de leden dier comités naar de specialiteit hunner kundigheden benoemen. De bij dezelve behandelde voorstellen en ontwerpen zullen onmiddelijk aan de kamer werden medegedeeld. Dit voorstel zou waarschijnlijk bij de kamer in overweging worden genomen.

— De *Moniteur* houdt een berigt omtrent de komst van den hertog *van Joinville*, aan boord der *Hercules*, op de reede van Goree. De Prins was den 31sten december aldaar aangekomen, had het genoemd eiland bezocht, waar hij door de autoriteiten ontvangen was; hij had ook de vaste kust bezocht en eene zamenkomst gehad met het hoofd der bewoners van die streek, Koning van Dacar geheeten. De *Hercules* zoude van Goree naar la Braja en vervolgens naar Rio Janeiro stevenen.

— Het vuur hetwelk het *Théâtre Italien* in de asch legde, was gisteren avond nog niet geheel uitgedoofd; de vlammen werden op nieuw boven het puin bespeurd. De brandspuitgasten zijn steeds bij het puin wakende; de waterdragers worden nog altijd in rekwisitie gehouden.

Men verneemt dat de zaal *Ventadour* ter beschikking van het personeel van den italiaanschen schouwburg is gesteld, hetwelk reeds in de volgende week zijne voorstellingen zou hervatten. Een deel van het materieel en de meeste der partitien zijn nog gered geworden.

Heden morgen had in de kerk van St. Roch de lijkplegtigheid plaats van de, ter oorzake van den brand, op zulk eene ongelukkige wijze omgekomen directeur van den schouwburg, *Severini*. Een groot getal zangers en zangeressen van den italiaanschen schouwburg was daarbij tegenwoordig. Het lijk is vervolgens naar het kerkhof *Lachaise* gebragt, waar verscheidene lijkdiscoursen boven het graf werden uitgesproken.

— Op geloof van bijzondere berigten van de grenzen, heeft het gerucht zich verbreid, dat de nieuwe spaansche gezant alhier, markies *d'Espeja*, op zijne reis van Madrid naar herwaarts in handen der karlisten is gevallen, die zich van al zijne papieren hadden meester gemaakt. Het berigt daarvan had te Madrid [illegible] veel leedwezen verwekt, omdat men den genoemden gezant [illegible] confidentiele instructien had medegegeven. Van elders wordt dit berigt echter in twijfel getrokken, en wel op grond, dat men terug gekomen was van het voornemen, om den markies *d'Espeja* tot spaansch gezant naar Parijs te zenden, en dat men hem voorloopig door den hertog *van Frias* wilde doen vervangen.

— Men verhaalt dat er nieuwe pogingen bij den heer [illegible] zijn gedaan, om hem over te halen dat hij zich met eene [illegible] spaansche leening zoude belasten; de gezegde bankier [illegible]

zijn voornemen bepaald te kennen gegeven, om zich met geene spaansche leeningen meer in te laten, zoo lang dezelve door het fransch gouvernement niet gewaarborgd wierden. Men houdt zich intusschen overtuigd, dat het fransch gouvernement, zoo min nu als vroeger, tot het geven van dien waarborg geneigd is.

— Een groot getal dagbladen uit de provincien is heden alhier niet aangekomen. Men schrijft zulks aan de gesteldheid der wegen toe. Omtrent Spanje wordt heden de volgende telegraphische depeche, met den post van Tours ontvangen, medegedeeld:

» Bayonne, 12 Januarij.

» *Espartero* is den 9sten te Ona gekomen, waar hij zich overtuigd heeft, dat de karlistische expeditie opgehouden werd in de valei van Mena; hij heeft het bevel aan den generaal *Latre* gezonden, om het kommandement over zeventien bataillons, te Villarcaye vereenigd, op zich te nemen, ten einde de expeditie te vervolgen en in Biscaije terug te werpen; hij (*Espartero*) is, vervolgens te Miranda teruggekomen, waar hij zich nog denzelfden bevond, hebbende vier bataillons gedetacheerd om zich bij den generaal *Ullibarri* te Harro te voegen, met last om *Basilio* te vervolgen, die zich den 5den, te Ariza, met eene afdeeling van het leger van *Cabrera*, onder bevel van *Cabanero*, vereenigd heeft, en den grooten weg van Madrid onderschept, van waar geen enkel koerier sedert den 2den is aangekomen."

Het belangrijkste dat uit dit berigt blijkt, is wel, dat het de karlistische expeditie onder *Basalio Garcia* gelukt is, zóóver over den Ebro ongehinderd voort te trekken dat zij zich met een deel der benden van *Cabrera* heeft kunnen vereenigen, en deze nu gezamenlijk de gemeenschap met de hoofdstad langs den grooten weg afsnijden.

— Brieven uit Bilbao van den 8sten houden, dat het hoofdkwartier van *Espartero* toen aldaar was gevestigd; zijne troepen breidden zich van die stad tot aan Villarcayo op den linker Ebro-oever uit. De karlisten bedreigden Balmaceda met geschut.

Het garnizoen van Portugalette was met vier kompagnien van het provinciale regiment van Toro versterkt geworden. Deselve hadden zich, uit vreeze voor eenen aanval, van de noodige levensmiddelen voorzien.

— De thermometer is hier thans tot 11 en 12 graden onder nul gedaald; eene koude zoodals men die sedert 1829 niet gehad heeft. De Seine voor deze stad is vol drijfijs, maar zit nog niet vast.

— De beurs was heden bijna in dezelfde gesteldheid als gisteren. De koers hield zich evenwel beter staande en neigde eenigermate tot rijzing. Het gerucht liep, dat de heer *Duchatel* tot het waarnemen der portefeuille van financien zoude geroepen worden, hetgeen bij de speculanten een gunstigen indruk maakte, omdat zij hem tegen de conversie der renten gezind achten. Men scheen zich zelfs te vleijen, dat het voorstel der heeren *Gouin* en *Fould*, opzigtelijk het remboursement der rente, niet eens door de kamer in overweging zoude genomen worden. De notering was heden (17 *Januarij*) 5 pCt. 109,50; 3 pCt. 79,60; Nap. r. 98,55; Sp. Ardoin 20 ½; Rom. L. 101 ½.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16den Januarij.

Nopens den brand in de Galeihaven, te St. Petersburg, die te gelijkertijd met dien van het keizerlijk winterpaleis is uitgebarsten, vermelden de St. Petersburgsche bladen de volgende bijzonderheden:

» Bij het vernemen van deze nieuwe ramp gaf de keizer aan zijn zoon, den grootvorst-troonsopvolger, dadelijk last om zich naar de plaats van het ongeval te begeven. Z. K. H. verliet terstond het paleis en begaf zich in de eerste gereed staande slede derwaarts; op den weg hield Z. K. H. zich een oogenblik bij de kazerne van het Finlandsche garde-regiment op, en gaf bevel, dat het 1ste bataillon naar de plaats van den brand zou rukken en de noodige hulp verleenen. — Door den spoed waarmede Z. K. H. de grootvorst Hoogstdeszelfs regt vervolgde, stortte de slede, waarin Z. K. H. zich bevond, omver, en de prins, vol geestdrift om de bevelen des Keizers te volvoeren, liet een voorbijrijdend detachement gendarmes halt houden en nam het paard van een derzelve, ten einde zijnen weg te vervolgen. De onverwachte aankomst van Z. K. H. verwekte weder eenige hoop bij de ongelukkige bewoners van Wassilli Ostroff, welke voor eene algemeene verspreiding van den brand bevreesd waren. De ijver der werklieden werd ook daardoor meer aangespoord, en hunne pogingen waren dan ook spoedig van een gelukkig gevolg. Nadat eenige houten gebouwen omver werden gehaald, en de grootvorst overtuigd was, dat het gevaar geweken was, begaf zich Z. K. H. onmiddellijk naar den Keizer terug, ten einde verslag te geven van de plaats gehad hebbende gebeurtenissen, en bleef Hoogstdezelve gedurende den geheelen nacht aan de zijde van den Keizer."

Men verzekert dat onderscheidene leden van den russischen adel en handelstand aan Keizer *Nikolaas* hebben aangeboden om het verbrande keizerlijk winter-paleis op hunne kosten te doen opbouwen. De graaf *Branicki* zou den Keizer hebben doen weten dat Z. M. bij hem alleen over een millioen roebels kon beschikken. Voor alle de hem gedane aanbiedingen, zou de Keizer echter minzaam bedankt hebben, en voornemens zijn den weder-opbouw geheel uit eigen gelden te doen plaats hebben.

— HH. MM. de Keizer en Keizerin van Rusland worden in de maand Mei aanstaande te Berlijn verwacht, en zullen Hoogstdezelve zes of acht weken in die residentie vertoeven.

— De gezant van Z. M. den Koning der Franschen bij het Russische hof, baron *de Barante*, heeft zijne reis van Berlijn naar Parijs voortgezet.

— Een Hamburgsch dagblad bevat een bijzonder schrijven uit Berlijn, volgens hetwelk, naar tijdingen uit Rome, van den 28sten December, de staat van zaken tusschen de hoven van Berlijn en Rome veel gunstiger geworden was, aangezien des Pausen denkwijs, ten aanzien der kerkelijke zaken in de Rijnprovincien, in vele opzigten, na het bekomen van verdere inlichtingen, zou veranderd zijn, en verzoenende wijzigingen in sommige verordeningen, betreffende die zaken, zou gemaakt hebben.

— Uit Koblentz schrijft men van den 14den dezer, dat de Moezel te Lay en op meer andere plaatsen vastgevroren was. Aldaar en in den omtrek lagen vele schepen, die geheel aan de vernieling door het drijfijs waren blootgesteld; sedert de laatste ongevallen door het gemis eener veiligheidshaven te Koblentz ontstaan, was er wel zeer veel over de noodzakelijkheid van het bouwen eener zoodanige haven gesproken, maar nog niets tot dat einde verrigt.

— Van Dusseldorf wordt van den 14den dezer gemeld dat het ijs in den Rijn zich den vorigen middag bij Neustadt had vastgezet; dat het ten 7 ure des avonds in beweging gekomen en bij het afzenden van het berigt, des middags, nog drijvende was.

— Te Keulen zal op den 3den Februarij aanstaande eene feestviering plaats hebben, ter herinnering aan de op denzelfden dag, in den jare 1813, door den koning gedane oproeping aan alle jongelingen, die ter verdediging des vaderlands bereid waren, en waartoe al degenen, die aan deze luisterrijke verdediging hebben deelgenomen, verzocht worden zich ter bijwoning van het feest te willen aanmelden. Eene gelijke oproeping is onlangs te Bonn geschied.

— Den 8sten dezer is in een der huizen van het Prater, te Weenen, een hevige brand ontstaan, die in korten tijd zoo snel is toegenomen, dat daardoor drie gebouwen geheel in asch gelegd en verscheidene andere zwaar beschadigd zijn.

— Men schrijft uit Rome van den 4den dezer, dat het thans vrij officieel bekend is dat de volgende prelaten den kardinaals-hoed zullen erlangen, bij gelegenheid van het in de aanstaande maand, op den krooningsdag van den Paus, te houden geheim consistorium, te weten: De gouverneur van Rome, *Ciacchi*; *Ugolini*, hoofd der militaire zaken; *Oriolo*, bisschop van Orvieto; *Falconieri Mellini*, aartsbisschop van Ravenna; *Mezzofanti*, bibliothecaris van het Vaticaan, en *Mogo*, secretaris der *propaganda Fide*. Eenige andere namen zijn nog geheim.

De kardinaal secretaris van staat *Lambruschini* is, tot algemeene droefheid, wederom ongesteld en de onder-secretaris van staat *Capacoini*, die anders in zoodanig geval de zaken bestuurt, is mede zoo ongesteld, dat men ernstig voor zijn leven geducht heeft. Hoewel nu het gevaar, dacht men, geweken was, zou hij toch genoodzaakt zijn, zich een tijd lang aan alle staatszaken te onttrekken.

Nederlanden.

BREDA, den 19den Januarij.

Heden is alhier op de gebruikelijke wijze, door het uitsteken van vlaggen en het houden eener groote parade, gevierd geworden de heugelijke verjaardag van H. K. K. H. Mevrouw de prinses *van Oranje*.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Z. M. de Koning heeft wederom in deze week een bewijs gegeven van zijne alom bekende liefdadigheid, door, bij deze strenge koude, eene aanzienlijke uitdeeling van brandstoffen aan vele hoogstbehoeftige huisgezinnen te schenken; zijnde dit edele voorbeeld reeds door onderscheidene aanzienlijke ingezetenen dezer residentie nagevolgd.»

— De *Staatscourant* behelst heden een koninklijk besluit, van den 13den dezer gedagteekend, waarbij nadere bepalingen omtrent den doortogt van landverhuizende personen worden vastgesteld.

— Bij de jaarlijksche vervulling der vacaturen in de onderscheidene kerkelijke besturen zijn door Zijne Majesteit voor het provinciaal kerkbestuur in dit gewest benoemd: tot president de weleerw. heer *J. van Heusden*, predikant te Hilvarenbeek en tot secretaris de weleerw. heer *A. Luberti Augustini*, predikant te 's Hertogenbosch. Terwijl tot leden, en mitsdien tevens tot praesides der klassikale besturen waarvoor zij zijn verkozen, in dit gewest benoemd zijn: de heer *J. van Heusden*, predikant te Hilvarenbeek, *H. A. Heijmans*, predikant te Budel en Mr. *C. J. van Heusden*, president van de regtbank en ouderling te Breda.

— Door Z. M. zijn dezer dagen benoemd tot adjunct-houtvester: in het 2de jagtdistrikt van Noord-Braband, jhr. *P. Martini*; in het 3de jagtdistrikt van Gelderland *J. H.* baron *van Zuylen van Nyevelt*, heer van *Schaffelaar*.

— Nopens den toestand onzer rivieren verneemt men de volgende berigten:

De Waal, van boven tot aan Gorinchem, is geheel met ijs bezet, en op vele punten het ijs vast ineen gedreven.

Van Gorinchem tot bij het magazijn boven Hardinxveld, zit het ijs onregelmatig op elkander, en van de Sleeuwijksche kerk tot aan den rijsdam boven Hardinxveld, is het vast ineen, en op elkander gedreven.

Van het magazijn boven Hardinxveld tot nagenoeg aan de kanaalsluis, beneden Hardinxveld, is de rivier zonder ijs, zoodat men van Hardinxveld aan het veer voor Werkendam overvaart, terwijl men van de Werken onder Werkendam gerust te voet over het ijs loopt, tot aan den bont te Hardinxveld, waar thans de geheele passage is.

Zoo ook is de mond van den Ouden Wiel en het Steurgat, zijnde eene voorname kil om het water af te tappen, geheel zonder ijs; daarentegen zijn alle andere killen, als ook de Westkil, geheel met ijs bezet, tot nagenoeg beneden de Tongplaat.

De beneden-Merwede tot aan de stad Dordrecht, zoo ook de Noord, zijn geheel met ijs bedekt, zoodat men denzelven te voet en met sleden passeert.

De Lek zit over het geheel met ijs, en op vele plaatsen is hetzelve op elkander gezet. Voor de sluizen van den Nederwaard in het Elshout, heeft het ijs eene gemiddelde dikte van 2 ellen, waardoor het water in den beginne werd opgekeerd; maar thans loopt het weder onder het ijs door, en wordt zoo die rivier ontlast.

Uit Vreeswijk schrijft men van den 17den Januarij:

» Het water in de rivier de Lek staat heden 3 el 11 duim onder nul; in de laatste 24 uren gewassen 24 duim.

» 18 Januarij. Heden staat het water 3 el 2 duim onder nul; in de laatste 24 uren gewassen 9 duim."

— Uit Utrecht schrijft men van den 17den dezer: » Wij zijn van goederhand onderrigt dat tot de maatregelen door de regering dezer stad genomen tot stuiting zooveel mogelijk van de, sedert eenigen tijd ook alhier onder het rundvee heerschende zoogenoemde kwaadaardige, aanstekende doch niet toenemende longziekte, ook deze behoort, dat er van stadswege een stal is aangewezen, naar welken elk rund, waarvan ter stads-secretarie aangifte is gedaan en hetwelk verdacht is van door de gedachte ziekte te zijn aangetast, kan worden overgebragt. — Tot oppassing der in dien stal op te nemen beesten, is voor stads rekening een bepaald persoon aangewezen, van de noodige instructie voorzien, bij welke onder anderen bepaald is dat de toegang tot den bedeelden ziekenstal van andere personen dan die tot verpleging, versorging of taxatie vereischt worden, volstrekt verboden is.

» Deze maatregel, welke den veehouder de gelegenheid aanbiedt om het besmette vee van het gezonde af te zonderen, wordt alleszins door deskundigen toegejuicht en doet het zich alzoo wenschelijk voor, dat dezelve ook in elke andere gemeente, waar deze ziekte zich [illegible] nader openbaren mogt, nagevolgd worde."

— Volgens [illegible] aan het Stads Waterkantoor te Amsterdam, teekende de Thermometer van *Fahrenheit* de navolgende graden van koude:

Woensdag	17	Januarij	's middags	ten	2	ure,	23	graden.
»	»	»	»	»	4	»	22	»
»	»	»	's avonds	»	6	»	21	»
»	»	»	»	»	8	»	19	»
»	»	»	»	»	10	»	16	»
			's middernachts				14	»
Donderdag	18	»	's morgens	»	2	»	12	»
»	»	»	»	»	4	»	9	»
»	»	»	»	»	6	»	7	»
»	»	»	»	»	8	»	6	»
»	»	»	»	»	10	»	7	»
»	»	»	's middags	»	12	»	9	»

Verleden Zondag morgen is de belgische suikerfabriek, toebehoorende aan de heeren *Pitteurs, Higuers en Comp.*, gelegen in de gemeente Oordingen, geheel en al eene prooi der vlammen geworden, waarvan de schade op 42,000 franken wordt begroot; men wist niet of het [illegible] tegen brandschade verzekerd was.

— Men klaagt in Belgie zeer over de onbillijkheid van den heer *Nothomb*, minister der publieke werken, met betrekking tot het onbedekt laten dier wagens van de ijzeren spoorwegen, welke voor het vervoer van personen van geringeren stand zijn bestemd; daar het alsnu voor deze bijna onmogelijk is om, bij de strengheid van het jaargetijde van dit middel van vervoer gebruik te maken, zonder derzelver gezondheid en leven in gevaar te stellen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren, den 18den dezer, waren genoteerd: Belg. 101¾; O. Met. 105⅝; Braz. 72; Sp. Ardoin 19; Nap. renten 92¼; Sic. 91; Rom. L. 101; dito Gert. Antw. 19; Wis. op Amst. ⅝ pCt. premie Rott. id.

De londensche berigten tot den 15den behelzen weinig belangrijks, ten ware nog vele gedeeltelijk geheel nieuwe bijzonderheden en uitweidingen wegens den noodlottigen brand der londensche beurs. Terwijl eerst gemeld is geworden, dat deze ramp van geen zeer nadeeligen invloed op de voortzetting van de handelsbemoeijingen zijn zoude, wordt thans het tegendeel verzekerd en gezegd dat de orde der zaken in de City zoodanig in verwarring er door gebragt was, dat de kooplieden niet wisten hoe zich uit de wanorde te redden. De assuradeurs van Lloyds waren vooral in groote verlegenheid om eene geschikte plaats ter voortzetting hunner zaken te vinden. Eerst hadden zij zich tot het Jeruzalem- of beurs-koffijhuis gewend, maar dit werd spoedig ontoereikende, zoodat zij zich reeds den volgenden dag naar den grooteren London-Tavern moesten verplaatsen. De eigenaar van dit logement gaf, na de leden van den handel te hebben uitgenoodigd om in zijn huis hunne kantoren te vestigen, hun echter dadelijk daarop te kennen dat zij niet langer dan tot den volgenden dag onder zijn dak konden verwijlen. Hunne boeken zullen thans voor eenigen tijd naar het Southsea-house worden overgebragt; tot dat de Lloyds zich voorloopig in den Drapers Compagny-Hall sullen kunnen vestigen, alwaar zich, naar het schijnt, de geheele handel tot het doen van zaken zal vereenigen, in afwachting van een nieuw beursgebouw, hetwelk op het emplacement van het afgebrande, op eene grootere schaal, zal worden opgebouwd. Men berekent dat dit nieuwe gebouw binnen een jaar tijds voltooid zal kunnen zijn.

De reeds medegedeelde bijzonderheid, dat bij den brand der beurs het standbeeld van den stichter derzelve, sir *J. Gresham*, behouden is gebleven, is nog opmerkelijker, daar de geschiedenis vermeldt dat bij den grooten brand van 1666, waarbij de beurs mede eene prooi der vlammen werd, evengenoemd standbeeld insgelijks ongeschonden bewaard is gebleven.

Vrijdag middag was er in het groote arsenaal te Woolwich brand ontstaan; doch door de goede pogingen der bevoegde autoriteiten was men denzelven spoedig meester geworden.

— Den 16den zou het parlement vergaderen, als wanneer de ministers de nadere depêches zouden ter tafel brengen welke zij uit Kanada ontvangen hadden; terwijl men tevens van hen het openleggen hunner plannen met betrekking tot die kolonie verwachtte. Er werden ernstige debatten te dezer zake te gemoet gezien.

— De gestrenge vorst stremt bijna alle scheepvaart op den Teems, daar deze rivier schier geheel met groote ijsschotsen, door den vloed aangevoerd, bedekt is. Als de vorst nog eenige dagen aanhield, meende men dat de londensche rivier geheel en al bevroren zijn zoude. De thermometer was in den nacht van 14 op 15, tot op 7° Fahrenheit gedaald.

PAPINEAU EN BROWN.

In den New-Yorkschen *Herald* leest men de volgende korte karakterschets van twee voorname leiders des kanadeschen opstands, welke thans aan het Londensche kabinet zooveel ernstige reden tot bezorgdheid geeft.

Lodewijk Joseph Papineau, die sedert eenige jaren zulk eene gewigtige rol in Neder-Kanada speelt, is nog in een krachtigen mannelijken leeftijd, daar hij naauwelijks 42 jaren telt. Hij oefent het ambt van notaris uit en is in het bezit van een redelijk vermogen, hetwelk hij grootendeels door zijne praktijk verworven heeft, want er is geen land ter wereld, waar de zucht om te procederen zoo sterk en zoo winstgevend voor de lieden van het regt is, als in Neder-Kanada. Voor een Kanadier is de heer *Papineau* vrij goed onderwezen, en een bekwaam redenaar; echter bestaat zijne kracht in de laatstgenoemde hoedanigheid meer in zijne voordragt, dan in het aanvoeren van schoone bewijsgronden; hartstogtelijke uitroepingen, te midden van een vloed van hoogklinkende woorden gebezigd, bekleeden bij hem de plaats voor gezonde taal en daadzaken; zich innig overtuigd houdende van de regtvaardigheid van zijne zaak en de heiligheid van derzelver beginsel, vast geloovende dat Engeland de onderdrukking van zijn vaderland besloten heeft, legde hij sedert 1825 al zijne geestkracht te koste aan het aankweeken eener onvoorwaardelijke en onverzoenlijke vijandschap jegens dat rijk en van weêrstand tegen elken maatregel der gewestelijke regering van Kanada: Hij is een man die in al zijn doen en denken eene teugellooze hartstogtelijkheid ten toon spreidt, vooral in hetgeen de staatkunde betreft; terwijl alles wat engelsch en amerikaansch heet, hem een gruwel is. Hij beschouwt den handel als eene nieuwigheid, wier verbreiding den eenvoud der zeden van zijne landgenooten verbastert; den landbouw houdt hij voor hun natuurlijk beroep; in den welstand der kooplieden ziet hij niets anders dan de grondslagen voor een stelsel hetwelk eene verandering in het grondbezit moet te weeg brengen, en de landerijen uit de handen der tegenwoordige landeigenaars en pachters moet lokken om dezelve in die van den koopmansstand te spelen. Hij is een verklaarde tegenstander van de beoefening en verspreiding der engelsche taal, in welke hij een geheime bondgenoot van den modernen handelsgeest ziet, die zijne onbeschaafde landgenooten nieuwe behoeften leert kennen en hun de middelen aanwijst om zich van de dwingelandij hunner leenheeren te ontrekken. De politieke vooroordeelen van zulk eenen man staan borg voor zijne regtschapenheid; terwijl zijne ijdelheid hem steeds aan die partij getrouw zal doen zijn, welke zijne aanspraken op eenen overwegenden invloed onbetwist laat. De heer *Papineau* heeft intusschen één gebrek, dat hem buiten staat stelt om der regering zoo gevaarlijk te worden als hij, zonder dat, voor dezelve wezen zoude, en dat is zijn gebrek aan persoonlijken moed. Hij is alleen een ijverig voorvechter der regten van de volks-vertegenwoordiging, een wakkere roekelooze aanklager van de regering en hare ambtenaren; hij heeft aan de lords *Dalhousie*, *Aylmer* en *Gosford* bijna elke staatkundige overtreding, elke persoonlijke misdaad te laste gelegd, waaraan zich een man in zijne ambtsverrigting en in het bijzonder verkeer, maar bij mogelijkheid schuldig kan maken; doch zoo menigwerf hij in den bijzonderen omgang, deze voorwerpen van zijne haat

op een dergelijke wijze aanrandde, en deze van hem genoegdoening vorderden, cijferde hij steeds het beleedigende dat er in zijne handelwijze jegens hen gelegen was, weg, of weigerde ronduit hun voldoening te geven. Toen het fort *St. Charles* door de koninklijke troepen bedreigd werd, was zijne eerste zorg om zich in alle veiligheid voor lijfsgevaar te stellen. Met al de geestkracht van *Catilina* toegerust; zal hij echter nooit, gelijk deze troische en kloeke opstandeling, zijne persoon in gevaar stellen; hij verstaat de kunst om, als een afstammeling van *Marat*, van het spreekgestoelte zijnen donder te laten rollen, en bliksempijlen af te schieten, en door schotschriften het venijn welig te doen opgroeijen, » doch als hij blank geweer ziet, bezwijkt al zijn moed.

In de *Times* vindt men het volgende gemeld omtrent eenen anderen hoofdleider van den gewapenden opstand in Kanada, den generaal *Brown*: » Deze krijgsman is een Ierlander van geboorte en gaf eenige jaren geleden in Dublin (voordat hij het radikale blad *de Komeet* oprigtte) in vereeniging met eenige andere jonge lieden, het » Priester A b c (*the Porson's book*)" uit, zijnde eene verzameling van niet ongeestige, maar schandelijke satyren tegen de anglicaansche kerk en hare dienaren. In de *Komeet*, welke in denzelfden geest geschreven werd, dreef *Brown* de onbeschaamdheid zoo verre, dat het whigsche ministerie zich genoodzaakt zag hem tot eene eenjarige gevangenisstraf en eene aanzienlijke geldboete te doen veroordeelen; hij erlangde echter de halve vrijstelling van deze straffen, onder voorwaarde dat hij zich uit het koningrijk zoude verwijderen. Hij begaf zich naar Neder Kanada en rigtte aldaar het oppositieblad *de Liberaal* op, hetwelk veel heeft bijgedragen tot het doen uitbarsten van den tegenwoordigen opstand.

Het Collegie van regenten over de armen der stad Breda heeft het genoegen aan zijne mede-ingezetenen bekend te maken, dat, niettegenstaande de mededinging van andere weldadige inrigtingen, de gemeente dezer stad, bij gelegenheid der jongst gedane algemeene collecte, niet achterlijk is gebleven om hetzelve, 't welk het best met den nood en de armoede in deze stad bekend is, in staat te stellen op eene buitengewone wijze zijne verarmde natuurgenoo en van brand, dekking en kleederen te voorzien, en daardoor hare bij menigvuldige gelegenheden geblekene liefdadigheid niet heeft verloochend; weshalve het collegie voornoemd met blijdschap niet alleen openlijk voor het in 't zelve gestelde vertrouwen den opregtsten dank aan de milde gevers betuigt, maar hun ook verzoekt deszelfs erkentelijkheid wel te willen aannemen voor de milddadige wijze, op welke zij wel hebben gelieven mede te werken, om het collegie in staat te stellen hunnen pligt in dit barre jaargetijde met meer uitgestrektheid, dan gewoonlijk, waar te nemen; en overtuigd te willen zijn van de opregte bede der Regenten voornoemd, dat het God, die den blijmoedigen gever lief heeft, behagen moge, de in dezen gebragte offers der weldadigheid door de keur zijner beste zegeningen genadiglijk in eene ruime mate te vergelden.

Breda, 19 Januarij 1838.

Uit naam van Regenten voorn.
J. H. HOEUFFT, President.

Graanmarkt te Amsterdam.

Ter Granenmarkt van heden was geen handel.

ZAADMARKT.

ZADEN. — Zonder handel.

RAAP- en LIJNOLIE. — Iets aangenamer: Per 6/w *f* 32½; Vliegend *f* 31½, ¾, in de stad 33; Mei *f* 31½, ¾; Sept. *f* 31.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 28½; vliegend *f* 27¾; 1 Maart April en Mei *f* 27¾, 28.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (18 *Januarij*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 53¼; dito 5 pCt. 101⅛, 7/16; Kansb. 22¾; Amort. Synd. 4½ pCt. 94; Handelm. 176¼, ½, ⅜; O.-Indie 5 pCt. 99 3/16; Sp. Ard. 85 & 19¼; Coup. Nov. 1837, 15; Metall. 5 pCt. 101⅞.

** De Ondergeteekende wordt genoodzaakt door deze zonwel sommige fatsoenlijke Dames dezer Stad als Dienstboden,
ens. te verwittigen zich verder van vuige laster en leugentaal te wachten, dewijl men van voornemen is zich bij
verderen voortgang aan den Regter te vervoegen; het is
de Dame bekend dat zij reeds lang, en vooral hare oudste Dochter en Zoon, de speelbal der kwaadsprekendheid
waren. Daar zij vrouwen-gebabbel altoos te verre beneden haar Ed. heeft geacht, is er geene notitie van genomen; doch daar men thans de schandelijke kwaadsprekendheid zoo verre bot viert, van gemelde Dame hare zoo
beminde Kinderen afschuwelijk te beleedigen, en men de
hand der jonge Juffrouw heeft nagebootst, om den verregaanden laster des te meer waarschijnlijk te maken, zoo
wordt men gedwongen eenige maatregelen ter regtvaardiging te nemen, wijl een *onschuldig Meisje en Jongeling*
maar al te spoedig de kroon van het hoofd benomen worden: was hun braven en door een ieder Hooggeachte
Vader hier, alles zoude spoedig een einde nemen, doch
eene zwakke en ziekelijke Vrouw, denkt men, kan schielijk ten onder gebragt worden, te meer daar men welligt
veronderstelt dat niemand eenige notitie neemt van eene
Dame, welke zeer eenig leeft; doch men zoude zich kunnen bedriegen: er zijn nog brave en voorname personen
die haar Ed. gaarne bij voorkomende omstandigheden willen bijstaan. — Hoe slecht en onbescheiden (*volgens den laster*) gemelde jonge Dame en Heer ook wezen mogen, wordt ieder Ouder, en vooral Moeder, van harte toegewenscht nimmer meer redenen tot hartzeer en verdriet gegeven mag worden, dan haar Ed. tot heden ondervonden heeft. Geen laster, nijd of tweedragt wordt er in *deze schandelijk bebabbelde Familie, Gode zij dank!* gevonden. Dienstboden, enz., mogen dan gemelde Dame schandelijk belasteren, waar velen laag genoeg zijn geloof aan te geven; doch *eene wezenlijk fatsoenlijke Vrouw* ondergaat niet gaarne beleedigingen door dusdanige schepsels, noch laat zich door hen regeren of bedriegen. Verder wordt er eene premie beloofd aan diegenen, welke het zoo kunstig nagemaakt Handschrift der jonge Dame kan toonen, als ook die welke zoo schandelijk lasteren, waarvan reeds eene Dame, met name Mevrouw G . . . . . (welke de Familie bij REPUTATIE meent te kennen) bekend is aan

Mevrouwe M. M. J. R . . . . . .
Geb. K . . . . . .

BREDA, den 19. Januarij 1838.

VERKOOPING VAN

VASTE GOEDEREN,

te BERGEN-OP-ZOOM.

De Notaris JOHANNES ALDER, residerende te *Bergen-op-Zoom*, zal, op de na te meldene Zitdagen, in tegenwoordigheid van Getuigen, publiekelijk aan den meestbiedenden, volgens plaatselijk gebruik, presenteren te Verkoopen:

Eene HUIZINGE, met deszelfs Zaal, Kelderkeuken, Droogzolders, STALLINGE voor twee Paarden, WAGENHUIS, achtergelegene door muren omringde groote TUIN, beplant met vele Vruchtdragende Boomen en Heesteegewassen, alles staande en gelegen aan de Koornmarkt te *Bergen-opZoom*, op den kadastralen legger voorkomende onder sectie G. Nos. 736 en 737, bekend onder den naam van *Meerschen Tuin*, bijzonder geschikt tot het houden van Koffijhuis, Danspartijen en andere publieke vermakelijkheden, te aanvaarden 15. Maart 1838.

Aankomende den Heer NICOLAAS MALOTAUX; dagelijks te bezigtigen, en intusschen uit de Hand te Koop, adres ten Kantore van hoogengemelden Notaris, Wijk H. N°. 132, te *Bergen-op-Zoom* voornoemd.

De Zitdagen zullen gehouden worden ten Koffijhuize van den Heer NICOLAAS MALOTAUX, op de Groote Markt te *Bergen-op-Zoom*, te weten:

Voor den Inzet op Zaturdag den 10. Februarij 1838; en voor de Verhoogingen en definitive toewijsinge op Zaturdag den 24 Februarij daaraanvolgende.

Beide des avonds ten zeven ure.

ZIET DE VOORT.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende NIEUWE WERKEN voorhanden:

Histoire critique et militaire des guerres de la Révolution, par *Jomini*, 12 vol. in 18°, avec quatre atlas formant ensemble 39 cartes. Prix de l'ouvrage complet . . . . . . *f* 60,—.
(Les 3 premiers *volumes* sont en vente.)

Carrion-Nisas, Essai sur l'histoire générale de l'art militaire, 2 vol. avec 14 planches . . . . » 4,—.

Histoire de *Napoléon*, d'après *de Norvins*, *de Lascases* et le general *Gourgaud*; ornée d'une jolie vignette . . . . » 0.85.

Genêts, poésies, par *Adolphe Siret* . . . . » 1,40.

Leçons de philosophie sur les principes de l'intelligence, par
. . . . » 3,20.
M. Laromiguière, 2 vol.

Nouvelles leçons Françaises de Littérature et de Morale » 1,40.

Oeuvres complètes de *Casimir Delavigne*, 1 fort vol. 8°. 7,—

Paris ancien et moderne, histoire de France, divisée en
douze périodes appliquées aux douze arrondissements de Paris,
et justifiée par les monuments de cette ville célèbre, par *J. de*
. . . . » 1,25.
Marlès, Livraison 1—14 à

Traité élémentaire d'anatomie comparée, suivi de recherches
d'anatomie philosophique ou transcendante par *Carus*, 2 livraisons texte, et 4 planches . . . . » 1,20.

Hygiène morale ou application de la physiologie à la mo-
. . . . » 1,30.
rale et à l'éducation, par *Broussais*

Codex, pharmacopée Française, rédigée par ordre du gou-
. . . . » 2,—.
vernement

Principes élémentaires de pharmaceutiques, par *Cap* » 2,20.

Leçons sur les phénomènes physiques de la vie, par *Ma-*
. . . . » 1,60.
gendie

Manuel de médecine légale, par *Brierre de Boismont* . » 1,25.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.